

**ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP MÔN VĂN
LỚP 10**

I. PHẦN TIẾNG VIỆT

1. Thực hành phép tu từ ẩn dụ và hoán dụ

Câu 1: Tìm và phân tích giá trị nghệ thuật của phép ẩn dụ trong các câu sau:

Vì lợi ích mười năm trồng cây

Vì lợi ích trăm năm trồng người

(Hồ Chí Minh)

Nói ngọt lọt đến xương

(Tục ngữ)

Câu 2: Tìm và phân tích giá trị nghệ thuật của phép hoán dụ trong các câu sau:

Sen tàn, cúc lại nở hoa

Sầu dài ngày ngắn, đông đà sang xuân

(Nguyễn Du)

Một trái tim lớn lao đã từ giã cuộc đời

Một khối óc lớn đã ngừng sống

(Viết về Na-dim Hít-mét - Xuân Diệu)

2. Phong cách ngôn ngữ sinh hoạt

Phân tích đặc trưng của phong cách ngôn ngữ sinh hoạt thể hiện qua đoạn hội thoại sau :

“Nhìn theo bóng Tràng và bóng người đàn bà lúi thủi đi về bên, người trong xóm lạ lắm. Họ đứng cả trong ngưỡng cửa nhìn ra bàn tán. Hình như họ cũng hiểu được đôi phần. Những khuôn mặt hốc hác u tối của họ bỗng dựng rạng rõ hẳn lên. Có cái gì lạ lùng và tươi mát thổi vào cuộc sống đói khát, tăm tối ấy của họ. Một người thở dài. Người khác khẽ thì thầm hỏi:

– Ai đấy nhỉ ?... Hay là người dưới quê bà cụ Tứ mới lên ?

– Chẳng phải, từ ngày còn mồ ma ông cụ Tứ có thấy họ mạc nào lên thăm đâu.

– Quái nhỉ ?

Im một lúc, có người bỗng lại cười lên rung rúc.

– Hay là vợ anh cu Tràng ? Ủ, khéo mà vợ anh cu Tràng thật anh em ạ, trông chị ta thên thện hay đáo để.

– Ôi chao ! Giời đất này còn rước cái của nợ đời về. Biết có nuôi nổi nhau sống qua được cái thì này không?

Họ cùng nín lặng.”

(*Vợ nhặt - Kim Lân*)

II. PHẦN LÀM VĂN

1. Tóm tắt văn bản tự sự (chọn một trong hai câu)

Câu 1: Tóm tắt “*Truyện An Dương Vương và Mị Châu – Trọng Thủy*” dựa theo nhân vật Mị Châu.

Câu 2: Tóm tắt truyện “*Tám Cám*” dựa theo cốt truyện.

2. Lập dàn ý bài văn thuyết minh

Lập dàn ý cho một trong hai bài văn thuyết minh sau:

- Giới thiệu một tác giả văn học.
- Giới thiệu một bộ phim hay hoặc một tác phẩm văn học đặc sắc.

III. PHẦN VĂN BẢN

1. “*Phú sông Bạch Đằng*” (*Bạch Đằng giang phú*) – Trương Hán Siêu

Câu 1: Viết đoạn văn khoảng 12 câu nêu cảm nhận của em về hình tượng nhân vật khách trong bài phú.

Câu 2: Nêu khái quát giá trị nội dung và nghệ thuật của bài phú.

2. “*Đại cáo bình Ngô*” (*Bình Ngô đại cáo*) – Nguyễn Trãi

Câu 1: Hãy lí giải vì sao “*Đại cáo bình Ngô*” được coi là bản tuyên ngôn độc lập của dân tộc?

Câu 2: “*Đại cáo bình Ngô*” có sự kết hợp hài hòa yếu tố chính luận và yếu tố văn chương. Anh/chị hãy phân tích để làm sáng tỏ đặc điểm này về các mặt: kết cấu, lập luận, nghệ thuật sử dụng từ ngữ, xây dựng hình tượng, nghệ thuật sử dụng câu văn, nhịp điệu.